

Solucionari (juny 2012)

Opció A. Text de Mira, *Purgatori*.

1. Comprensió del text

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: Les forces de seguretat, enemigues o amigues? // Inconsciència i realitat // Repressió i solidaritat.

Parts bàsiques del text:

Paràgraf primer (l. 1-14): el personatge, Salvador Donat, està inconscient a causa d'uns incidents amb la policia i li vénen records al cap relacionats amb el fum.

Paràgraf segon (l. 15-17): el personatge recobra la consciència i se sent endolorit i banyat.

Paràgrafs tercer i quart (l. 18-28): Una parella de policies assisteix el personatge.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Indica cinc exemples de recursos expressius de caràcter literari presents al text. [0'5 punts: 0'1 punt per exemple de recurs expressiu]

A títol orientatiu, en destaquem uns quants:

-Comparances i recursos metafòrics: “com vapor brut”, “com quan cremen palla o...”, “com un arbre”, “com un fong”, “com una boira seca de gust aspre”, etc.

-Isotopia: la repetició dels diferents tipus de fums del primer paràgraf que contribueixen a la sensació de confusió en el personatge.

-Animacions: les diferents trajectòries que adopta el fum (“sorgia, s'escampava, se n'anava i tornava a sorgir”)

-Metàfores: “molts peus de bombes atòmiques minúscules”, “cortines espesses”, etc.

-Presència de diferents tipologies textuales: la descripció al costat de les insercions conversacionals.

-Ús de nombroses estructures sintàctiques preposicionals i adjectivals i de coordinacions que afavoreixen la descripció sense que hi haja una progressió narrativa: “una jove amb uniforme blau, corbata, insígnia i gorra, agenollada a un costat del seu cap, ...”, etc.

d) Indica a quina varietat geogràfica pertany el text i posa'n quatre exemples que ho demostren. [0'5 punts: 0'1 punt per la identificació del dialecte i 0'1 punt per cada un dels quatre exemples]

Es tracta d'un text valencià. Exemples: *eixien*, *vesprada*, *espere*, *faça*, *estigueren*, *eixugue*, *torcar*, *seues*, *li les*, *moguera*.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25]

1. *els ulls* (línia 1): sonora

2. *pots* (l. 1): oberta

3. *immergits* (l. 7): sonora

4. *reflex* (l. 13): oberta

b) A continuació, hem subratllat estructures sintàctiques. Indica el tipus d'oració composta que representen i la funció sintàctica que realitzen. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. i després recordà fums que sí que coneixia (línia 10): subordinada adjectival de relatiu; complement del nom.
2. quan Salvador Donat va poder veure-hi clar s'adonà que eren les mans d'una dona policia (l. 22-23): subordinada adverbial de temps; complement circumstancial de temps.
3. s'adonà que eren les mans d'una dona policia (l. 23): subordinada substantiva; complement de règim.
4. li preguntava on sentia dolor (l. 28): subordinada substantiva (interrogativa indirecta); complement directe.

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o indica'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. *s'arrosseghaven* (línia 6): 'Moure's fregant per terra'; *anaven arran de, reptaven*.
2. *eixugue'm* (l. 21): 'Llevar la humitat, assecar'; *torque'm, netege'm*.
3. *torcar* (l. 21): 'Eliminar l'aigua o la brutor amb alguna cosa'; *llevar, netejar, retirar*.
4. *bescoll* (l. 28): 'Part posterior del coll'; *nuca, clatell, tos*.

3. Expressió i reflexió crítica

En els apartats de **Comprensió del text** i d'**Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del horti/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.

a) Valora la repercussió de l'assaig de Joan Fuster en el context de l'època. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Com es desprén del text, els actes multitudinaris poden desembocar en situacions violentes. Explica algun cas que hages viscut o del qual hages sentit parlar, utilitzant una tipologia textual similar a la del text. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

Solucionari

Opció B. Text de Jesús Tuson

1. Comprensió del text

Es donen suggestiments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt; 0'5 pel tema i 0'5 per les parts]

Tema: La planificació i la política lingüístiques// Normativització i normalització lingüístiques.

Parts bàsiques del text:

Paràgraf primer (línies 1-6): Introducció del text. Es presenten ací els aspectes que s'ha de tenir en compte per encetar un procés de normalització lingüística que es desplegaran al llarg del text.

Paràgraf segon (línies 7-15): Es defineix en què consisteix la planificació lingüística, fonamentalment, quant a l'elaboració de l'estàndard.

Paràgraf tercer (línies 16-22): Es concreten els àmbits d'actuació de la planificació lingüística.

Paràgraf quart (línies 23-29): Es descriu el paper de la política lingüística.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]

És un text fonamentalment expositiu, dins l'àmbit acadèmic. Tot i que no hi ha una conclusió, presenta dos elements característics de l'estructura d'aquesta mena de textos: la introducció del tema i de les seues parts, i el desenvolupament analític d'aquestes. Açò darrer es reflecteix en l'ús connectors textuais d'ordre ("en primer lloc", "*Quant als factors dialectals*", "*Pel que fa al registre*", "*Posades aquestes bases...*"), que estructuren l'exposició del contingut d'acord amb la lògica dels fets i la successió cronològica de les fases que inclou el procés de planificació i de política lingüístiques. S'hi adopta una posició objectiva; s'hi fa servir la tercera persona; l'ús del futur i de perífrasis modals té a veure amb la descripció de les fases esmentades, basada en els criteris de la disciplina científica afectada (la sociolingüística). Hi ha diverses nominalitzacions, recurs freqüent en aquest tipus de textos. La cohesió lèxica del text ve marcada per la mateixa estructura conceptual de la matèria exposada i es manifesta amb la presència de termes específics de la sociolingüística organitzats des dels més generals als més concrets; p. ex., *planificació lingüística* > *normativització* > *dialectes*, *registres* > *varietat estàndard* > (*tria de la*) *parla més prestigiada* > [...] > *dimensió oral i escrita* > *depuració*, *criteris* > *gramàtica*, *diccionari*...

d) Identifica el registre lingüístic i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'25 per exemples]

S'hi fa servir un registre formal. Aquest registre és propi de textos de situacions de comunicació especialitzada i acadèmica com aquesta. Cal destacar, quant al lèxic, la presència de terminologia específica del camp de la lingüística i de la sociolingüística i de mots del llenguatge general també de caràcter culte o formal; i, quant a la sintaxi, l'ús d'oracions d'una certa complexitat. S'hi fa servir la modalitat estàndard i, doncs, són escassos els marcadors geolèctals.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25]

1. seus parlants (línia 2): sorda
2. lloc (l. 2): oberta
3. expertes (l. 3): oberta
4. als factors (l. 10): sorda

b) Torna a escriure les frases següents substituint els elements subratllats a cadascuna pel pronom feble adequat: [1 punt; 0'25 per cada resposta correcta]

1. La recuperació i dignificació d'una llengua amenaçada depèn de la voluntat positiva del col·lectiu dels seus parlants (línia 1-2): *la recuperació i la dignificació d'una llengua amenaçada en depèn.*
2. caldrà avaluar l'estat de la llengua (l. 4): *caldrà avaluar-lo.*
3. serà imprescindible (l. 9): *ho serà.*
4. Els lingüistes també es poden decidir per una solució composicional (l. 13-14): *El lingüistes també s'hi poden decidir.*

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o indica'n un sinònim. [1 punt; 0'25 per cada resposta correcta]

1. *tasca* (línia 3 i 16): 'Treball que hom té l'obligació de fer, que li han assenyalat o s'ha assenyalat'. *Faena o feina, funció, treball.*
2. *dialectes* (l. 9 i 14): 'Varietat geogràfica, històrica o social d'una llengua, associada a la procedència dels parlants'. *Varietat o modalitat territorial o geogràfica, geolecte.*
3. *triar* (l. 11): 'D'un conjunt de coses de la mateixa naturalesa, separar-ne (una o algunes) atenent a la seva bondat o a una altra qualitat'. *Elegir, escollir.*
4. *abastar* (l. 16): 'Ésser capaç, per grandària, alçària o potència, d'arribar a alguna cosa'. *Arribar o aplegar, atènyer, afectar, comprendre.*

3. Expressió i reflexió crítica

En els apartats de **Comprensió del text** i d'**Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.

a) Descriu les característiques bàsiques de l'escriptura teatral actual. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Escriu un text de característiques semblants al que hem llegit ací, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Ha de dur com a títol: "La planificació i la política lingüística a casa nostra". (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]